

53/2 หมู่ 7 ต.สันปูเลย อ.คอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่ 50220 โทร. 08 9997 8146

www.luckydogs.info

อีเมลล์ : lucky4paws@yahoo.com

ข้อดีและข้อเสียของการทำหมันสุนัข

เมื่อกล่าวถึงการทำหมันสุนัข จะต้องมียุทธศาสตร์เห็นแบ่งเป็นสองฝั่งสองฝ่ายเสมอ ฝ่ายแรกเห็นว่าในการที่จะป้องกันมิให้ลูกสุนัขที่เราไม่ต้องการกำเนิดออกมานั้น ควรทำหมันสุนัขที่ไม่ได้เป็นพ่อพันธุ์หรือแม่พันธุ์ไว้แต่เนิ่นๆ แต่อีกฝ่ายก็แย้งว่า การทำหมันเป็นการตัดอวัยวะของร่างกายออกไป ซึ่ง พูดยกอีกแง่หนึ่งว่า เป็นเสมือนการตัดแขนขาของสัตว์เลี้ยงนั้น เนื่องจากอวัยวะทุกอย่างต่างก็มีหน้าที่และทำงานเกี่ยวข้องกับประสานกับอวัยวะส่วนอื่นๆ ของร่างกาย การตัดส่วนใดส่วนหนึ่งออกไปย่อมจะทำให้การทำงานผิดพลาดและทำให้เกิดปัญหาสุขภาพอื่นๆ ตามมาได้

ยังมีข้อถกเถียงอีกมากมายเกี่ยวกับความเห็นทั้งสองฝ่ายที่กล่าวมานั้น แม้ว่าวิธีการป้องกันที่ดีที่สุดโดยไม่เป็นอันตรายต่อสุนัขก็คือการควบคุมโดยธรรมชาติ โดยการแยกตัวเมียออกไปจากตัวผู้ระหว่างที่มันกำลังคิดสัด และห้ามตัวผู้ออกไปเที่ยวเล่นนอกบ้าน แต่ก็อาจจะเป็นการยากในการควบคุมกรณีสุนัขจรจัด และเจ้าของสุนัขจำนวนมากอาจจะไม่เต็มใจทำเช่นนั้น ในกรณีนี้ แนะนำว่าควรจะทำหมันเพื่อที่จะจำกัดการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ ป้องกันการบาดเจ็บและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์จากการจับคู่กันของสุนัข และป้องกันความเครียดและความสับสนของตัวเมียในช่วงการตั้งครรภ์ การให้นมลูก และการเลี้ยงดูลูก

แม้ว่าในปัจจุบันจะเป็นเรื่องปกติที่เจ้าของจะนำสุนัขไปทำหมันตั้งแต่อายุยังน้อย (๖-7 เดือน) แต่ก็มีความเห็นว่าควรจะมีระยะวัยและใช้ชีวิตจรจัดก่อนที่จะตัดสินใจทำสิ่งที่ย้อนกลับไปแล้วไม่ได้เช่นนี้ โดยเฉพาะในกรณีที่สุนัขยังไม่เติบโตเต็มที่

การเจริญเติบโตของสุนัข โดยเฉพาะในส่วนสำคัญต่างๆ นั้นมีอิทธิพลมาจากฮอร์โมนของการสืบพันธุ์ การตัดอวัยวะสืบพันธุ์ภายในออกไปเมื่ออายุยังน้อยก่อนที่สุนัขจะโตเต็มวัย เป็นสาเหตุให้ระยะเวลาการเจริญเติบโตของกระดูกยาวขึ้น ทำให้กระดูกยาวและพอม ส่งผลให้เกิดปัญหาด้านโครงสร้างได้ นอกจากนี้ยังเพิ่มโอกาสให้อวัยวะสืบพันธุ์ภายนอกที่เกี่ยวข้องกันที่ยังไม่พัฒนาเต็มที่ เช่น อวัยวะเพศมีโอกาสที่จะติดเชื้อทางผิวหนังรอบๆ อวัยวะเหล่านี้ได้ นอกจากนี้การขยายผลการวิจัยยังค้นพบอีกว่า สุนัขเพศเมียที่ถูกตอนจะไม่สามารถกลืนบัสสาวะได้ในอัตราที่เพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นไปได้สูงว่าจะพบอาการเดียวกันนี้ในสุนัขเพศผู้ด้วย

การทำหมันสุนัขเพศเมียก่อนที่มันจะคิดสัดครั้งที่สองนั้น พบว่าลดโอกาสการเป็นมะเร็งเต้านมลงไปกว่าสุนัขที่ทำหมันหลังช่วงนั้น แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นก็มิได้รวมถึงมะเร็งชนิดอื่นๆ และยังมีกรค้นพบเพิ่มเติมอีกว่า เพศเมียที่ถูกตอนเมื่ออายุน้อยนี้จะมีโอกาสที่จะเป็น haemangio-sarcoma (โรคเกี่ยวกับเนื้อเยื่อในหัวใจและม้าม) และ osteo-sarcoma (มะเร็งกระดูก) ได้มากขึ้น นอกจากนี้ผลการวิจัยและสัตวแพทย์ทั้งหลายพบว่า การทำหมันส่งผลให้การทำงานของต่อมไทรอยด์เป็นไปในทางลบ และทำให้เกิดผลข้างเคียงในแง่ลบอื่นๆ ตามมา เช่น ปัญหาโรคผิวหนัง โรคหัวใจ และปัญหาด้านพฤติกรรม

การทำหมันสุนัขไม่ได้มีผลกระทบแค่ทางสุขภาพกายเท่านั้น แต่ยังมีผลกระทบในเรื่องพฤติกรรมของสัตว์เหล่านั้นด้วย

เจ้าของสุนัขจำนวนมากยอมรับว่า หลังจากนำสุนัขเพศผู้ไปทำหมันแล้ว มันจะกลายเป็นหมาที่สงบเสงี่ยมและง่ายขึ้น การศึกษาวิจัยในเรื่องผลกระทบในการทำหมันสุนัขเพศผู้นั้นก็ให้ผลลัพธ์ในทำนองเดียวกัน และแทบจะไม่แตกต่างกับผลการวิจัยที่ได้ในยุคปี 70 ของมหาวิทยาลัยเพนซิลวาเนีย ที่แสดงผลว่า พฤติกรรมของสุนัขเพศผู้หลังจากการตอนคี่ขึ้นกว่า 70% ไม่ว่าจะอยู่ในช่วงวัยใด และจากการศึกษาของสถาบันการศึกษาเกี่ยวกับสุนัข ก็ให้ผลเช่นเดียวกันโดยมีเปอร์เซ็นต์เพิ่มขึ้นอีกเล็กน้อย มีการขยายผลการศึกษาออกไปโดย Ben Hart แห่งมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย ได้ผลลัพธ์ดังนี้คือ: การออกไปเที่ยวออกบ้าน ลดลง 90%; ความก้าวร้าวกับเพศผู้ด้วยกันลดลง 60%; พยายามขึ้นคร่อมมนุษย์ลดลง 60%; และ อยู่ติดบ้านติดปกติ 50% นอกจากนี้สุนัขเพศผู้ที่ถูกตอนจะขึ้นคร่อมสุนัขอื่นน้อยลงและเต็มใจที่จะยอมรับสิทธิ์ขาดจากเจ้าของหรือคนอื่นๆ ในบ้านยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามจะสังเกตได้ว่า หลังจากการทำหมันแล้ว ไม่มีพฤติกรรมใดที่จะดีขึ้นทั้ง 100% สิ่งนี้เป็นที่ยืนยันว่าพฤติกรรมของสุนัขนั้นไม่ได้มีอิทธิพลมาจากฮอร์โมนอย่างเดียว แต่เป็นผลจากสภาพแวดล้อมและสิ่งที่มันเรียนรู้ด้วย ดังนั้น การทำหมันสุนัขเพื่อหวังผลด้านพฤติกรรมที่จะเกิดขึ้นตามมานั้น เพื่อให้ได้ผลที่ดีที่สุดจะต้องทำควบคู่ไปกับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้วย

ผลการศึกษาในเรื่องผลกระทบหลังจากการทำหมันของสุนัขเพศเมียไม่ได้แสดงว่ามีพฤติกรรมใดดีขึ้นมาเลย อาจจะเป็นเพราะเพศเมียไม่ได้มีฮอร์โมนกระตุ้นตลอดเวลา จะมีแค่สองครั้งต่อปีเท่านั้น มีหลักฐานพบว่า สุนัขเพศเมียอายุน้อยกว่าสองปีที่มีแนวโน้มจะแสดงความก้าวร้าว นั้น กว่า 40% ของมัน มีระดับฮอร์โมนเพศผู้ที่ผิดปกติ ซึ่งส่งผลให้มีพฤติกรรมก้าวร้าวผิดปกติ ดังนั้น พฤติกรรมก้าวร้าวในเพศเมียไม่น่าจะเกี่ยวข้องกับการทำหมัน แต่ถ้าเจ้าของยังยืนยันว่าอย่างไรก็ต้องทำหมันให้สุนัข ก็ควรรองกว่าสุนัขเพศเมียนั้นจะโตเต็มวัยทั้งร่างกายและจิตใจเสียก่อนแล้วค่อยทำจะดีกว่า

อย่างไรก็ตาม การทำหมัน (ร่วมกับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม) จะทำให้การต่อสู้ระหว่างเพศเมียด้วยกันเองในบ้านระหว่างช่วงติดสัด ลดลงได้

แต่ตามที่กล่าวไว้ข้างต้นว่าการตอนจะเพิ่มโอกาสที่จะเป็น hypothyroidism (ภาวะการมีไทรอยด์ต่ำ) โดยผลข้างเคียงของมันคือจะทำให้การทำงานด้านจิตใจไม่เป็นระเบียบ ส่งผลให้สุนัขเป็นโรควงซึม เกียจคร้าน ไม่มีเรี่ยวแรง จิตใจไม่แจ่มใส และเพิ่มพฤติกรรมก้าวร้าว ซึ่กั้ว หรือตื่นตัวเกินจำเป็นได้

เมื่อสรุปข้อดีและข้อเสียของการทำหมันสุนัขแล้ว ดิฉันคิดว่า ข้อดีที่สุดในการทำหมันก็คือเป็นการป้องกันลูกสุนัขที่ไม่มีใครต้องการไม่ให้เกิดมาบนโลกใบนี้ที่มีสุนัขอยู่มากเกินไปแล้ว รวมถึงป้องกันการบาดเจ็บและเจ็บป่วยจากการจับคู่กันของสุนัข พร้อมทั้งความเครียดและความสับสนที่สุนัขเพศเมียจะมีในช่วงตั้งครรภ์ ช่วงการให้นม และการเลี้ยงดูลูก ยิ่งไปกว่านั้น โอกาสที่จะเป็นมะเร็งในอวัยวะสืบพันธุ์ก็ลดลงด้วย ในเรื่องของพฤติกรรมนั้น จะทำให้เพศผู้สงบเสงี่ยม รักบ้าน และง่ายขึ้น ส่วนในเพศเมียจะทำให้ความก้าวร้าวกับเพศเมียด้วยกันเองในบ้านเดียวกันลดลง แต่ก็ขึ้นกับว่ามีปัจจัยอื่นๆ มาเกี่ยวข้องหรือไม่

ข้อเสียเท่าที่เห็นจะเป็นในเรื่องปัญหาสุขภาพเป็นหลัก โดยสุนัขมีโอกาสที่จะเป็นภาวะไทรอยด์ต่ำ มะเร็งกระดูก และเนื้องอกในหัวใจหรือม้าม การกลืนปัสสาวะไม่อยู่ในเพศเมียและอาจจะในเพศผู้ด้วย การติดเชื้อของอวัยวะสืบพันธุ์ภายนอก รวมถึงปัญหาด้านโครงสร้าง ส่วนในเรื่องพฤติกรรม มีโอกาสที่จะมันแสดงพฤติกรรมการกั้วหรือก้าวร้าวเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นผลข้างเคียงของภาวะไทรอยด์ต่ำ หรือเพศเมียที่ก้าวร้าวอยู่แล้วอาจจะก้าวร้าวเพิ่มขึ้น ถ้ามีการทำหมันก่อนที่มันจะโตเต็มวัย

เว็บไซต์อ้างอิงและเว็บไซต์อื่นๆ ที่น่าสนใจ :

- ผลกระทบในระยะยาวที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการทำหมัน/การตอนสุนัข
<http://www.naiaonline.org/pdfs/LongTermHealthEffectsOfSpayNeuterInDogs.pdf>
- พื้นฐานของตำแหน่งของกฎในการทำหมันและการตอนในสุนัขและแมว
<http://www.theriogenology.org/displaycommon.cfm?an=1&subarticlenbr=59>

- คำถามเกี่ยวกับการทำหมัน และอายุที่สมควรในการทำ <http://www.littleriverlabs.com/neuter.htm>
- สิ่งที่ต้องคำนึงถึงในการทำหมัน-การตอน นักกีฬาสุนัข <http://www.caninesports.com/SpayNeuter.html>
- ผลลัพธ์ที่ไม่มีประสิทธิภาพในการทำหมันและการตอนต่อพฤติกรรมของสุนัข
<http://www.acc-d.org/2006%20Symposium%20Docs/Duffy2.pdf>
- ผลลัพธ์ที่ไม่มีประสิทธิภาพในการทำหมันและการตอนโดยใช้ระบบยูโรเจนิทอล (Urogenital)
<http://www.acc-d.org/2006%20Symposium%20Docs/1VerstegenOnclin.pdf>
- ภาวะการกลั่นปัสสาวะไม่อยู่ในเพศเมียที่ทำหมัน : ความถี่ สาเหตุ และการรักษา
<http://www.acc-d.org/2006%20Symposium%20Docs/1Reichler.pdf>
- ความเสี่ยงและประโยชน์ของการทำหมันและการทำหมันเมื่ออายุน้อยในสุนัขและแมว : ผลลัพธ์ที่มีต่อพัฒนาการ ภาวะการมีน้ำหนักเกิน และภาวะการเป็นโรคระดูกและ Neoplastic <http://www.acc-d.org/2006%20Symposium%20Docs/1Spain.pdf>

©คุณนิงเกอะ ปาร์มา (วท.บ.) ผู้จัดการห้างหุ้นส่วนจำกัด ลัคกี้ดีออกส์

ผู้ได้ใบรับรองผู้ฝึกสุนัข และนักพฤติกรรมสุนัข

เชียงใหม่, กรกฎาคม 2006

ทำให้ทันสมัย กุมภาพันธ์ 2009